

Gemeente Aalsmeer

Nota van toelichting bij de Verordening jeugdhulp Aalsmeer 2020

Zaaknummer: Z20-041906

Datum: 1 oktober 2020

Algemeen

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet. De Jeugdwet heeft als doel om jeugdigen en ouders waar nodig tijdig passende hulp te bieden. Daarbij wordt tevens beoogd de eigen kracht van de jongere en het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin te versterken. Er bestaat geen wettelijk recht op jeugdhulp maar er wordt uitgegaan van een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk). Jeugdhulp omvat o.a. jeugd- en opvoedhulp, jeugd-ggz, zorg voor verstandelijk beperkte jeugdigen en begeleiding en persoonlijke verzorging van jeugdigen.

Deze gemeentelijke verordening gaat alleen over de algemene en individuele jeugdhulpvoorzieningen. Het jeugdbeschermings- en reclasseringsaanbod betreffen volgens de Jeugdwet geen jeugdhulpvoorzieningen en zijn daarom niet geregeld in deze verordening. Op grond van de Jeugdwet (artikel 3.5) hebben de gecertificeerde instellingen hierin een eigen bevoegdheid, hoewel zij wel verplicht zijn om hierover te overleggen met het college. Afspraken over deze afstemming zijn vastgelegd in een samenwerkingsprotocol, maar maken geen deel uit van deze verordening.

Deze verordening kan niet los worden gezien van het beleidsplan, dat de raad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet eveneens dient vast te stellen. In dit beleidsplan wordt het door het gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Artikelsgewijs

Artikel 1.1 Definities

Het aantal definities van dit artikel is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Begrippen die in de Jeugdwet (en Besluit Jeugdwet) gedefinieerd worden, worden – in de regel – niet opgenomen in de begripsbepaling van de verordening.

Hoofdstuk 2 Algemene voorzieningen

Algemene voorzieningen zijn vrij toegankelijke voorzieningen waar de jeugdige of zijn ouders gebruik van kunnen maken zonder dat daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig is. In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke algemene voorzieningen beschikbaar zijn. De voorzieningen hebben grotendeels een preventief karakter.

Artikel 2.1 Algemene voorzieningen

In dit artikel is een aantal vormen van algemene voorzieningen opgenomen die beschikbaar zijn. Het college kan nadere regels stellen ten aanzien van deze voorzieningen. Op deze manier kan relatief snel in worden gespeeld op wijzigingen in deze voorzieningen.

Artikel 2.2 Jeugdhulpverleners (lokale toegang)

Dit artikel geeft een nadere uitwerking aan de taken die worden uitgevoerd door de lokale toegang. Met lokale toegang wordt zowel team jeugd en gezin als het Sociaal Team bedoeld. Jeugdigen en ouders met een hulpvraag op het gebied van opvoeden en opgroeien kunnen hun hulpvraag melden bij het sociaal loket van de gemeente. Dit kan telefonisch, via mail of aan de balie van het sociaal loket. Via het sociaal loket worden jeugdigen en ouders naar het team jeugd en gezin geleid. Dit team bestaat uit professionele en geregistreerde jeugdhulpverleners (SKJ of BIG, zie artikel 3.14 eerste lid van deze toelichting voor uitleg). Bij de uitvoering van hun taken informeert de lokale toegang de jeugdige of zijn ouders over de gang van zaken bij het gesprek, hun rechten en plichten en de vervolgpprocedure, en vraagt hen toestemming om hun persoonsgegevens te verwerken.

Artikel 2.3 Sociaal Team

Naast team jeugd en gezin (zie artikel 2.2) bestaat er een Sociaal Team. Het Sociaal Team kan ingezet worden bij problematiek op meerdere levensgebieden en bij meervoudige problematiek, waaronder jeugdhulp.

Artikel 2.4 Cliëntondersteuning

De Wet maatschappelijk ondersteuning 2015 (Wmo 2015) verplicht gemeenten tot het inrichten van de functie onafhankelijk cliëntondersteuner voor het gehele sociale domein, dus ook voor cliënten van de Jeugdwet. Dit is vastgelegd in artikel 2.3.2 van de Wmo 2015.

Artikel 2.5 Jeugdhulpvoorzieningen in het kader van speciaal onderwijs

Veel leerlingen in het speciaal onderwijs hebben extra ondersteuning nodig in de vorm van specialistische jeugdhulp. Ook de ouders van deze leerlingen hebben geregeld behoefte aan extra ondersteuning bij de begeleiding en opvoeding van hun kind. Het gaat om aanbod aan:

- ambulante jeugdhulp geboden naast het onderwijs, of
- jeugdhulp die gezamenlijk met een onderwijsinstelling geboden wordt in een aparte klas.

Artikel 3.1 Specialistische jeugdhulp

Eerste lid

Specialistische jeugdhulp wordt gezien als aanvullend op het vrij toegankelijke aanbod aan preventie en jeugdhulp omschreven in hoofdstuk 2.

Tweede lid, onderdeel a

Specialistische jeugdhulp wordt voor het grootste gedeelte ambulant gegeven. Dat wil zeggen dat de jeugdhulpverlener met de jeugdige en of zijn ouders op de locatie van de aanbieder, thuis of op school ondersteuning biedt (bijvoorbeeld in de vorm van adviesgesprekken). De aard van de zorg kan heel divers zijn, van een gedragstherapeutische behandeling tot persoonlijke verzorging. Ook adviezen richting het sociale netwerk van de jeugdige kunnen behoren tot de specialistische jeugdhulp.

NB de opsomming 'in de thuissituatie, op het kinderdagverblijf, de school of de locatie van de aanbieder' is niet limitatief. Er kunnen ook andere locaties zijn waar specialistische jeugdhulp ambulant geboden kan worden.

Tweede lid, onderdeel b

Naast ambulant, kan specialistische jeugdhulp ook geboden worden als dagbehandeling of dagbesteding op de locatie van de aanbieder. De jeugdige verblijft dan overdag op de locatie van de aanbieder. Ook kortdurend verblijf in de vorm van logeervoorzieningen kunnen behoren tot de specialistische jeugdhulp. Doel is dan ontlasting van de ouders (respijtzorg).

Artikel 3.2 Hoogspecialistische jeugdhulp

Eerste lid

Ook hoogspecialistische jeugdhulp wordt gezien als aanvullend op het vrij toegankelijke aanbod aan preventie en jeugdhulp omschreven in hoofdstuk 2. De aard van de hoogspecialistische jeugdhulp betekent dat deze soms niet in de directe woonomgeving van de jeugdige geboden kan worden. In sommige gevallen zal de jeugdige voor een (dag)behandeling een eind moeten reizen of (korter of langer) elders dan in het ouderlijk huis verblijven.

Tweede lid, onderdeel a

Ook hoogspecialistische jeugdhulp kan ambulant aangeboden worden. In meer gevallen dan bij specialistische jeugdhulp zal het gaan om behandeling op de locatie van de aanbieder. Maar het streven is ook hoogspecialistische jeugdhulp beschikbaar te maken in de directe leefomgeving van de jeugdige (en zijn ouders).

Tweede lid, onderdeel b

Verblijfsvoorzieningen waar de jeugdige in een instelling of gezinshuis verblijft vallen altijd onder hoogspecialistische jeugdhulp. Ook gesloten jeugdzorg valt onder deze categorie.

NB pleegzorg kan – afhankelijk van de aard en omvang – zowel onder specialistische als hoogspecialistische jeugdhulp vallen.

Artikel 3.3 Dyslexiezorg

Dyslexiezorg voor jeugdigen met ernstige enkelvoudige dyslexie (EED) viel tot 1 januari 2015 onder de Zorgverzekeringswet (Zvw) en het regiem van de geestelijke gezondheidszorg. Met inwerkingtreding van de Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk geworden voor deze zorg en valt zij onder de noemer 'jeugdhulp'. In de Jeugdwet (of het Besluit of Regeling Jeugdwet) is deze vorm van jeugdhulp niet nader afgebakend. Vanaf 1 januari 2015 is door gemeente de, voor die tijd gegroeide, praktijk voortgezet. Deze bestond eruit dat alleen dyslexiezorg voor jeugdigen met ernstige enkelvoudige dyslexie wordt vergoed en dat het in de regel jeugdigen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar betreft (deze laatste inperking lag vast in de ministeriële regeling behorende bij de Zvw). In artikel 3.9 is de toegang tot dyslexiezorg opgenomen.

Artikel 3.4 Overige individuele voorzieningen

In bijzondere situaties kan het nodig zijn om een niet door de gemeente gecontracteerde jeugdhulpaanbieder in te schakelen om specialistische jeugdhulp te bieden aan een jeugdige en zijn ouders. Feitelijk gaat het dan niet om andersoortige jeugdhulp dan beschreven in de artikel 3.1 (specialistische jeugdhulp) en artikel 3.2 (hoogspecialistische jeugdhulp). In die gevallen kan de gemeente echter niet dezelfde eisen stellen aan de toegangsprocedure zoals beschreven in paragraaf 2 van hoofdstuk 3 en de nadere regels die daarop gebaseerd zijn. De niet gecontracteerde jeugdhulpaanbieders werken bijvoorbeeld niet met ondersteuningsprofielen en intensiteiten waarin het gemeentelijk besluit tot de toegang geformuleerd is (zie artikel 3.5) en de nadere regels die daarover gesteld zelf. In dit artikel 3.4 worden twee situaties weergegeven waarin de gemeente kan besluiten tot inzet van jeugdhulp door een niet (in regionaal verband) gecontracteerde jeugdhulpaanbieder. In artikel 3.10 wordt de toegang hiertoe apart beschreven.

Twee lid, onderdeel a

Dit onderdeel betreft de zogenaamde buitenregionale plaatsingen. In bijzondere situaties kan het voorkomen dat een jeugdige wiens ouders wel in de gemeente wonen het beste op een locatie buiten de regio jeugdhulp kan ontvangen. Het komt bijvoorbeeld voor dat jeugdigen in een pleegzin buiten de regio worden geplaatst en daar dan ook jeugdhulp ontvangen. Op grond van het woonplaatsbeginsel van de Jeugdwet vallen deze jeugdige nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. In deze gevallen kan een niet gecontracteerde jeugdhulpaanbieder ingeschakeld worden.

NB soms kan ook in deze gevallen een wel gecontracteerde jeugdhulpaanbieder deze jeugdhulp buiten de regio prima organiseren, bijvoorbeeld door een onderaannemer in te schakelen.

Tweede lid, onderdeel b

Dit onderdeel betreft het aanbod van de jeugdhulpaanbieders met een specialistische functie waarvoor de Nederlandse gemeenten gezamenlijk een raamcontract hebben opgesteld. Het gaat om zeer specialistische hulp die alleen door landelijk opererende instellingen geboden kan worden.

Tweede lid, onderdeel c

Dit onderdeel betreft jeugdhulp die wordt gecontinueerd op basis van het woonplaatsbeginsel. De oorspronkelijke jeugdhulp wordt dan in principe voor een jaar voortgezet, waarbij het kan voorkomen dat een jeugdige hulp ontvangt van een aanbieder die niet gecontracteerd is.

Tweede lid, onderdeel d

Dit onderdeel betreft jeugdhulp die voortkomt uit een vonnis van de rechter. De gemeente is in deze gevallen gehouden om de jeugdhulp uit te voeren zoals daarin is opgenomen.

Artikel 3.5 Algemeen

Eerste lid

Paragraaf 2 gaat over de toegang naar de (hoog)specialistische jeugdhulp. Waar in deze paragraaf gesproken wordt over jeugdhulpaanbieder wordt dan ook een jeugdhulpaanbieder van

(hoog)specialistische jeugdhulp bedoeld zoals weergegeven in respectievelijk artikel 3.1 en 3.2, tenzij expliciet gemaakt wordt dat het om één van beide hulpvormen gaat.

Nb de term jeugdhulpaanbieder is gedefinieerd in de Jeugdwet en kan bijvoorbeeld ook aanbieders van jeugdhulp als algemene voorziening betreffen (hoofdstuk 2). Vandaar de verduidelijking hier.

Tweede lid:

Bij specialistische jeugdhulp bepaalt de jeugdhulpaanbieder (eventueel op basis van het advies van de lokale toegang) de intensiteit van de jeugdhulp. De intensiteit voor specialistische jeugdhulp ligt daarom – in tegenstelling tot de intensiteit van hoogspecialistische jeugdhulp – niet in het besluit van het college vast. In de zorgtoewijzing die het college richting de jeugdhulpaanbieder afgeeft ligt de intensiteit altijd wel vast. Als jeugdhulpaanbieder en college (de lokale toegang) het niet eens zijn over het ondersteuningsprofiel (of de intensiteit), is contractueel vastgelegd dat de jeugdhulpaanbieder, de lokale toegang en het gezin er éérst in gezamenlijk overleg uit moeten komen. Indien dat om wat voor reden dan ook niet lukt, geeft een onafhankelijk deskundige een bindend advies of er sprake is van specialistische of hoogspecialistische jeugdhulp, en wat het ondersteuningsprofiel en/of intensiteit moet zijn. Op grond van dit advies herziet het college dan het besluit.

Derde lid

In dit derde lid is als algemene regel geformuleerd dat de toegang verloopt via het gesprek dat de lokale toegang met de jeugdige en zijn ouders heeft (en het perspectiefplan dat daar een weerslag van is). In het vierde lid worden vervolgens de uitzonderingen benoemd.

Vierde lid, onderdeel a

Huisarts, jeugdarts en medisch specialist hebben, op grond van de Jeugdwet, de eigenstandige bevoegdheid om toegang te verlenen tot alle jeugdhulp. In deze verordening wordt deze bevoegdheid voor specialistische jeugdhulp en hoogspecialistische jeugdhulp verschillend ingevuld. De laatste komt aan de orde in het zesde lid. De eerste hier in het vierde lid onderdeel a.

Uitgangspunt bij een artsverwijzing naar specialistische jeugdhulp (dus niet zijnde hoogspecialistische jeugdhulp) is dat de afstemming met de lokale toegang en daarmee de integrale afweging van zorgbehoeften in een perspectiefplan niet perse nodig is. Als het gaat om specialistische jeugdhulp kan een arts dus zonder betrokkenheid van de lokale toegang naar een jeugdhulpaanbieder verwijzen. Ook de jeugdhulpaanbieder is dan niet verplicht contact op te nemen met de lokale toegang (maar wel met de gemeente in het kader van de zorgtoewijzing).

Vierde lid, onderdeel b

In crisissituaties kan soms niet gewacht worden met de inzet van (hoog)specialistische jeugdhulp tot een perspectiefplan is opgesteld. In dit soort gevallen is het de jeugdhulpaanbieder toegestaan de spoedhulp te verlenen voordat een gesprek met de lokale toegang heeft plaatsgevonden en een perspectiefplan is opgesteld.

NB het gaat dan om kortdurende inzet. Wanneer daarna langdurig (hoog)specialistische jeugdhulp nodig is, dient alsnog een perspectiefplan opgesteld te worden.

Vijfde lid

Voor hoogspecialistische jeugdhulp wordt ervan uitgegaan dat altijd – ook bij een verwijzing van een arts – een perspectiefplan waarbij de lokale toegang betrokken is, nodig is. Het gaat in die gevallen immers bijna altijd om hoogcomplex en veelomvattende/ meervoudige jeugdhulp, waarbij een integrale aanpak en continuïteit van het hoogste belang zijn. De arts kan wel zelfstandig verwijzen naar de jeugdhulpaanbieder, maar er zal dan vervolgens alsnog een perspectiefplan opgesteld moeten worden. Dit perspectiefplan wordt door de lokale toegang getoetst.

NB het is niet de bedoeling dat de lokale toegang het oordeel van de arts en jeugdhulpaanbieder over de noodzaak van de inzet van hoogspecialistische jeugdhulp 'overdoet'. De lokale toegang bekijkt alleen of de analyse naar de zorgbehoefte ook in den breedte is gemaakt (op andere domeinen) en of aanvullende afspraken nodig zijn of andere voorzieningen.

Zesde lid

Wanneer de jeugdige en/of zijn ouders bezwaar maken tegen de betrokkenheid van de lokale toegang na een artsverwijzing naar hoogspecialistische jeugdhulp, kunnen zij gebruik maken van een opt-out-regeling. Ook in die gevallen dient een perspectiefplan te worden opgesteld voordat de hoogspecialistische jeugdhulp kan starten, maar deze zal dan tot stand komen zonder betrokkenheid van de lokale toegang. Het college besluit dan tot de inzet van hoogspecialistische jeugdhulp op basis van de melding van de jeugdhulpaanbieder dat een arts verwezen heeft en een perspectiefplan aanwezig is, maar de jeugdige en/of zijn ouders van de opt-out-regeling wensen gebruik te maken.

Zevende lid

De nadere invulling van de ondersteuningsprofielen en intensiteiten ligt niet vast in de verordening, maar in de nadere regels.

Artikel 3.6 Het gesprek en perspectiefplan

Eerste lid

Er wordt in de verordening (en nadere regels) niets vastgelegd over de wijze waarop het gesprek gevoerd wordt tussen de lokale toegang en jeugdige en/of zijn ouders (en eventuele andere betrokkenen). Dit zou de handelingsvrijheid van de jeugdige, zijn ouders én professionals te veel beperken. In de verordening ligt alleen vast wat er in het gesprek aan de orde kan komen (indien van belang), niet welke methodiek of instrumentarium gebruikt moet worden of wie er precies bij betrokken dienen te zijn, of hoe vaak en hoe lang de gesprekken gevoerd worden. Natuurlijk gelden hierbij wel de eisen die de Jeugdwet en het Besluit Jeugdwet stellen aan de kwaliteit van de toegang.

Tweede lid

In dit lid is opgenomen welke zaken minimaal worden vastgelegd in de gesprekken. De stappen en volgorde zoals bepaald door de Centrale Raad van Beroep zijn hierin leidend.

Derde lid

Ook de inhoud van het perspectiefplan is in de verordening niet in detail beschreven. Wel dát uitkomsten van het gesprek altijd in het perspectiefplan vastgelegd worden. De wederzijdse ondertekening is vooral bedoeld om het karakter van het perspectiefplan als gezamenlijk plan te bekrachtigen en zeker niet om het karakter van een privaatrechtelijk overeenkomst te geven. De ondertekening is de gebruikelijke manier waarop de instemming wordt vastgelegd. In bijzondere situaties kan de instemming ook op een andere manier gegeven worden, wel moet deze altijd ondubbelzinnig zijn en worden vastgelegd.

Nb het besluit tot inzet van (hoog)specialistische jeugdhulp wordt toegevoegd aan het perspectiefplan (zie artikel 3.8), maar is juridisch gezien een eenzijdige, publiekrechtelijke, beslissing van het college (feitelijk de gemandateerde professional van de lokale toegang). Het besluit wordt wel genomen op grond van het perspectiefplan.

Vierde lid

In het perspectiefplan worden resultaten geformuleerd: wanneer door wie welke resultaten worden behaald. De jeugdige en/zijn ouders kunnen in het perspectiefplan afspraken maken om na een bepaalde tijd de resultaten met de lokale toegang, de eventueel betrokken jeugdhulpaanbieders en/of anderen te bespreken en zo het perspectiefplan te evalueren.

NB de jeugdhulpaanbieder is zelf verantwoordelijk voor de evaluatie van het opgestelde hulpverleningsplan en daarin opgenomen behandeldoelen. Wel wordt, samen met de lokale toegang, bekeken hoe de geformuleerde resultaten in het perspectiefplan zich verhouden tot de behaalde resultaten op de, later in het hulpverleningsplan, geformuleerde doelen.

Vijfde lid

Het kan voorkomen dat een ouder of jeugdige zelf een familiegroepsplan heeft opgesteld voordat hij/zij binnenkomt bij de lokale toegang. In dat geval wordt dit plan als uitgangspunt genomen

voor het gesprek. Het is dus niet dat op basis van alleen het familiegroepsplan besloten wordt tot de inzet van (hoog)specialistische jeugdhulp.

Zesde lid

De lokale toegang bereidt een gesprek goed voor. Dit blijkt onder meer uit het verzamelen van de bij de gemeente bekende informatie, zoals eventueel eerder toegekende jeugdhulp. Zo hoeft niet naar de bekende weg gevraagd en kan het gesprek effectief plaatsvinden. Bij het verzamelen van de informatie wordt rekening gehouden met de geldende privacyregels.

Zevende lid

Ook van de jeugdige en ouders wordt verwacht dat zij het gesprek goed voorbereiden en alle relevante informatie toesturen.

Achtste lid

Het (ondertekende) perspectiefplan kan worden opgeslagen door de lokale toegang als onderbouwing en toelichting op het besluit om te komen tot de inzet van (hoog)specialistische jeugdhulp. Dan wel dat het in de vorm van een gespreksverslag of eigen ondertekende documentatie van de lokale toegang gebeurt die deze inhoud weergeeft. Het perspectiefplan blijft eigendom van het gezin en kan ook na toekenning aangepast en bijgesteld worden.

Negende lid

Het perspectiefplan is van de jeugdige en/of zijn ouders. Als er tot de inzet van (hoog)specialistische jeugdhulp besloten is, is het wel van het grootste belang dat de aldus betrokken jeugdhulpaanbieder weet heeft van de gezinssituatie en afspraken en doelen (beoogde resultaten) zoals vastgelegd in het perspectiefplan. De relevante informatie uit het perspectiefplan kan door de jeugdige en/of zijn ouders of door de lokale toegang aan de betrokken jeugdhulpaanbieder overgedragen worden. De ouders/jeugdige zijn hier in eerste instantie zelf de verantwoordelijke partij voor.

Als het gaat om hoogspecialistische jeugdhulp heeft de gemeente ook in haar contracten met de jeugdhulpaanbieders bepaald, dat zij niet mogen starten met de hulpverlening voordat een perspectiefplan opgesteld is. Voor deze complexe en in de regel meervoudige jeugdhulp is het brede perspectief van essentieel belang om effectieve jeugdhulp te kunnen verlenen. Natuurlijk gelden bij het delen van het perspectiefplan de privacyregels zoals die onder andere vastgelegd zijn in de Jeugdwet zelf (zie § 7.3 rond dossiervorming). Ouders worden niet gedwongen privacygevoelige informatie te delen. Het is aan de ouders om in samenspraak met de lokale toegang (of arts) te bepalen welke informatie in het perspectiefplan terecht moet komen en gedeeld moet worden met de jeugdhulpaanbieder om een effectieve ondersteuning mogelijk te maken. Bij verschil van inzicht tussen de jeugdige en/of zijn ouders aan de ene kant en de lokale toegang (of arts) aan de andere kant over de noodzaak om bepaalde informatie te delen dient het recht op privacy en het belang van het kind tegen elkaar afgewogen te worden. De principes van subsidiariteit (kan het doel ook op een andere manier bereikt worden), noodzakelijkheid en proportionaliteit (staat het doorbreken van het recht op privacy in verhouding tot het doel: effectieve hulp) staan daarbij centraal.

Tiende lid

Dit lid biedt de mogelijkheid aan het college om nadere regels te stellen met betrekking tot het gesprek en door wie dat op welke wijze gevoerd wordt.

Artikel 3.7 Criteria en afwegingsfactoren bij de toekenning van individuele voorzieningen

Eerste lid

In de verordening worden de criteria en afwegingsfactoren bij de beoordeling tot toekenning van specialistische of hoogspecialistische jeugdhulp alleen in algemene termen beschreven.

Tweede lid

Het college kan criteria eventueel verder uitwerken in nadere regels. Voor eigen kracht geldt dat dit breed wordt opgevat. Als ouders zelf de hulp uitvoeren en hier een Pgb voor willen, wordt ook rekening gehouden met de financiële eigen kracht. Zie hiervoor ook de uitspraak van 17 juli 2019 van de Centrale Raad van Beroep (18/3756 JW).

Artikel 3.8 Besluit specialistische en hoogspecialistische jeugdhulp

Eerst lid, onderdeel a

De resultaten vormen de kern van de in te zetten jeugdhulp, daarom worden deze in het besluit opgenomen.

Eerste lid, onderdeel b

De keuze voor specialistisch of hoogspecialistisch, het ondersteuningsprofiel en bij hoogspecialistische jeugdhulp ook de intensiteit liggen in het besluit vast. Andere zaken – zoals omschrijving van de hulpvraag– worden vastgelegd in het perspectiefplan.

Eerste lid, onderdeel c

In een besluit voor het toekennen van een persoonsgebonden budget (pgb) is ook altijd de hoogte van het persoonsgebonden budget en hoe dit berekend is opgenomen.

Tweede lid, onderdeel a

Het besluit voor duurzame jeugdhulp wordt in de regel afgegeven voor een bepaalde tijd. Dat wil zeggen dat bij het afgeven van het besluit de duur vaststaat. De geldigheidsduur eindigt bij het verstrijken van de termijn. Er kan dan een herindicatie nodig zijn. Ook eindigt de geldigheid van het besluit als het jeugdhulptraject (met wederzijdse instemming) is beëindigd. De jeugdhulpaanbieder brengt de gemeente hiervan op de hoogte middels het stop-zorgbericht.

Tweede lid, onderdeel b

Bij trajecten gericht op herstel eindigt de geldigheid van het besluit als het jeugdhulptraject (met wederzijdse instemming) is beëindigd. Deze trajecten kennen dan ook geen einddatum.

Tweede lid, onderdeel c

Pgb-besluiten worden met een beperkte geldigheidsduur afgegeven. De lokale toegang bepaalt in goed overleg met de jeugdige en zijn ouders hoe lang het besluit geldig zou moeten. Als een langere periode afgesproken wordt, zullen in de regel afspraken gemaakt worden over tussentijdse evaluatiegesprekken om te bepalen of de hulp en met welke intensiteit nog steeds nodig is.

Derde lid

Dit lid regelt een garantietermijn in bepaalde gevallen. Wanneer de jeugdige en/zijn ouders zich binnen vier maanden nadat het hulpverleningstraject succesvol is afgerond opnieuw bij de jeugdhulpaanbieder melden met dezelfde hulpvraag, is de jeugdhulpverlener verplicht de jeugdige en/of zijn ouders opnieuw te helpen. Het oude besluit wordt daarmee opnieuw van kracht. De jeugdige en/of zijn ouders hoeven in die gevallen dus ook niet opnieuw langs de verwijzende arts of de lokale toegang.

NB deze garantietermijn geldt alleen voor jeugdhulptrajecten die gericht waren op herstel, niet op duurzame trajecten. Ook geldt deze garantietermijn niet wanneer de jeugdhulpaanbieder aan de ene kant of de jeugdige en/of zijn ouders aan de andere kant het traject eenzijdig (voortijdig) beëindigd hebben.

Vierde lid

Wanneer de jeugdhulpaanbieder niet binnen drie maanden gestart is, kan het besluit ingetrokken worden. De gemeente is van mening dat na drie maanden de omstandigheden binnen het gezin dusdanig gewijzigd kunnen zijn, dat een nieuw gesprek noodzakelijk is om de ondersteuningsbehoefte opnieuw vast te stellen. Ook wordt hiermee voorkomen dat besluiten die niet 'verzilverd' worden eindeloos open blijven staan. Het gaat hier om een kan-bepaling, omdat er

ook bijzondere omstandigheden denkbaar zijn waarin de termijn van drie maanden overschreden wordt en een nieuw besluit toch niet nodig is.

Vijfde lid, onderdeel a

Als de jeugdige en zijn ouders en de professional van de lokale toegang het eens zijn over de inhoud van het perspectiefplan bekrachtigen zij dit door ondertekening van het perspectiefplan. Op dat moment is er ook overeenstemming over de in te zetten specialistische of hoogspecialistische jeugdhulp, indien van toepassing, en kan de beschikking snel afgegeven worden.

Vijfde lid, onderdeel b

Wanneer de jeugdige en/of zijn ouders en de lokale toegang geen overeenstemming kunnen bereiken over de inhoud van het perspectiefplan en de noodzaak of de aard van de inzet van specialistische of hoogspecialistische jeugdhulp, kunnen zij een aanvraag tot een individuele voorziening indienen, in de vorm van de door hen eenzijdig ingevuld perspectiefplan. De lokale toegang besluit dan binnen twee weken op deze aanvraag. In de regel gaat het dan om een weigeringsbesluit.

Vijfde lid, onderdeel c

In artikel 3.5 vierde lid is bepaald dat bij verwijzing van een huisarts, jeugdarts, of medisch specialist naar specialistische jeugdhulp (in tegenstelling tot hoogspecialistische jeugdhulp) en in crisissituaties een gesprek met de lokale toegang niet verplicht is. In die gevallen maakt de jeugdhulpaanbieder zich via een verzoek om zorgtoewijzing bekend bij de gemeente. Op basis van dit verzoek (JW315) wijst de gemeente dan de jeugdhulpaanbieder de zorg toe (via een JW301-bericht). Feitelijk neemt het college hiermee een besluit over de inzet van specialistische jeugdhulp. Er is, in die situaties, geen perspectiefplan opgesteld in samenspraak met de lokale toegang.

Zesde lid

Om administratieve lasten te verminderen wordt alleen in een aantal specifieke gevallen een beschikking opgesteld.

Zevende lid

Dit lid spreekt voor zich.

Artikel 3.9 Toegang dyslexiezorg

Eerste lid

Het besluit tot toekennen van een individuele voorziening voor dyslexiezorg geeft recht op diagnostisch onderzoek door een erkende (gecontracteerde) dyslexiebehandelaar. Wanneer op basis van het onderzoek vastgesteld wordt dat het inderdaad om ernstige enkelvoudige dyslexie gaat, kan de dyslexiebehandelaar ook gelijk verder met de behandeling. Hiervoor is dan geen tweede besluit nodig. Bij ernstige enkelvoudige dyslexiezorg gaat het om hardnekkige problemen bij het leren lezen en/of schrijven (spellen), die ook met extra ondersteuning in de klas niet verholpen kunnen worden. 'Enkelvoudig' slaat op het feit dat er geen sprake dient te zijn van een algemene ontwikkelingsachterstand (verstandelijke beperking) of ernstige gedragsproblematiek, die de behandeling van de ernstige dyslexie onmogelijk maken. Het onderzoek en de behandeling dient plaats te vinden conform de professionele (landelijk) standaard voor dyslexiezorg (zie onder ander het Masterplan dyslexie). Hierover worden afspraken gemaakt in de contracten met de aanbieders.

Tweede lid

Als het leerlingdossier op orde is geeft het college goedkeuring aan de doorverwijzing en kunnen ouders en school contact leggen met een gecontracteerde dyslexieaanbieder naar keuze.

Derde lid

Dit lid biedt de mogelijkheid aan het college om nadere regels te stellen met betrekking tot de werkwijze van de toegang tot dyslexiezorg en de eisen aan het leerlingdossier dyslexie van de basisschool.

Artikel 3.10 Toegang overige individuele voorzieningen jeugdhulp

In dit artikel wordt de toegang beschreven tot het aanbod van niet gecontracteerd jeugdhulpaanbieders en de landelijke raamcontracten. Bij niet gecontracteerd aanbod neemt het college een besluit tot inzet van jeugdhulp door een niet gecontracteerde aanbieder op basis van een aanvraag van de lokale toegang of een andere bevoegde professional (bijvoorbeeld arts of gecertificeerde instelling). De gemeente heeft hiervoor een aanvraagformulier en procedure opgesteld, die niet vastliggen in de verordening zelf.

Bij het landelijke aanbod liggen afspraken over de toegang vast in de landelijke raamcontracten. Deze afspraken komen erop neer dat de betreffende jeugdhulpaanbieder de cliënt accepteert op basis van een verwijzing (van arts of andere bevoegde professional) en de aanbieder de gemeente na het opstellen van een hulpverlenersplan op de hoogte stelt van de start zorg. Deze jeugdhulpaanbieders hoeven dus niet te wachten met het starten van de zorg totdat het college een besluit heeft genomen.

De route naar overige individuele voorzieningen verloopt over het algemeen hetzelfde als die voor (hoog)specialistische jeugdhulp. Dit houdt onder meer in, dat het in het geval van betrokkenheid van de lokale toegang, er een perspectiefplan wordt opgesteld.

Artikel 3.11 Het pgb-plan

Eerste lid

In het eerste lid is vastgelegd dat het college op grond van de wet een pgb kan verstrekken. Van belang is onder meer dat een pgb slechts wordt verstrekt indien de jeugdige of zijn ouders gemotiveerd kunnen aantonen dat de individuele voorziening die door een aanbieder wordt geleverd, niet geschikt is (zie artikel 8.1.1 van de Jeugdwet).

Tweede lid

Voorwaarde is dat de jeugdige en/of zijn ouders een pgb-plan opstellen. Het pgb-plan vormt een aanvulling op het perspectiefplan, maar vervangt deze niet. De zaken genoemd in artikel 3.6, tweede lid liggen vast in het perspectiefplan. Alleen de details met betrekking tot de uitvoerder van de pgb-zorg liggen vast in het pgb-plan

Derde lid

Dit lid biedt de mogelijkheid aan het college om nadere regels te stellen aan de voorwaarden die worden gesteld aan het pgb-plan en de budgetbeheerder.

Artikel 3.12 Onderscheid formele en informele hulp

Eerste lid

Voor de bepaling van het pgb-tarief wordt onderscheid gemaakt tussen formele en informele hulp. Voor formele hulp geldt het hogere pgb-tarief en voor informele hulp geldt het lagere tarief op basis van het wettelijk minimumloon. Dit sluit aan bij de systematiek die binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en Zvw wordt gehanteerd.

Tweede lid

Van formele hulp is, kortweg, sprake als de hulp verleend wordt in het kader van de uitoefening van een bedrijf of beroep. De hulp wordt verleend door een jeugdhulpaanbieder of door een zelfstandige jeugdhulpverlener (ZZP-er). Van formele hulp is ook sprake als de hulpverlener een BIG of SKJ-registratie heeft.

Derde lid

Bij hulpverlening door een bloed- of aanverwant in de 1e of 2e graad, is altijd sprake van informele hulp. Ook al gaat het om een hulpverlener die bijvoorbeeld BIG-geregistreerd is en voldoet aan de criteria genoemd in lid 1 van deze bepaling; dan nog geldt dat in het kader van deze verordening als informele hulp.

Bloedverwantschap ontstaat door geboorte, afstamming van dezelfde voorvader, erkenning, gerechtelijke vaststelling van het vaderschap of adoptie.

Bloedverwanten in de 1e graad zijn:

- (adoptie)ouders;
- (adoptie)kinderen.

Bloedverwanten in de 2e graad zijn:

- grootouders;
- kleinkinderen;
- broers en zussen.

De achtergrond hiervan is dat ook familieleden met een zorg-gerelateerd beroep of opleiding in eerste instantie een affectieve relatie hebben met de budgethouder. Dat is doorslaggevend voor het bijbehorende pgb-tarief.

Vierde lid

Informele hulp is derhalve alle hulp die geboden wordt door bloed- of aanverwanten in de 1e of 2e graad, of door personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig jeugdhulp verlenen. In de praktijk gaat het dan eigenlijk altijd om personen uit het sociaal netwerk.

Artikel 3.13 Vaststellen hoogte van persoonsgebonden budget

Eerste lid

Met jeugdhulpaanbieders waarmee de gemeente een contract heeft afgesloten zijn afspraken gemaakt over de tarieven voor de te leveren zorg. Voor jeugdhulpverleners die in het kader van een persoonsgebonden budget door ouders zelf betaald worden gelden deze afspraken niet. De jeugdige en zijn ouders wordt gevraagd in goed overleg met de lokale toegang een inschatting te maken van de benodigde inzet, uitgedrukt in aantal uren, dagdelen of etmalen (afhankelijk van de aard van de zorg). De lokale toegang maakt vervolgens een inschatting of het door de pgb-zorgverlener gevraagde aantal uren, dagdelen of etmalen en tarief reëel is en neemt hierover een besluit. Voor het berekenen van de maximale hoogte van het budget wordt uitgegaan van een vast tarief per zorgvorm.

Tweede lid

In een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 17 mei 2017 heeft de rechter in een zaak van de gemeente Emmen bepaald dat de essentialia van het voorzieningenpakket in de verordening dienen te worden vastgelegd. Hieronder valt ook de tariefdifferentiatie van het pgb. De rekentarieven zijn als gevolg van voornoemde uitspraak in de verordening opgenomen.

De hier vastgelegde tarieven zijn rekentarieven die gebruikt worden om de hoogte van het persoonsgebonden budget te berekenen. Het staat budgethouders vrij om een zorgverlener te contracteren die een hoger of lager tarief hanteert. Bij een hoger tarief dan het rekentarief dient de budgethouder zelf de extra kosten voor zijn/haar rekening te nemen (of genoeg te nemen met minder uren, dagdelen of etmalen inzet). Wanneer het tarief lager is dan het rekentarief heeft de budgethouder de vrijheid om meer uren zorg in te zetten.

Tweede lid, onderdeel a, categorie I

Onder formele hulp als het gaat om ambulante hulpverlening door inzet van praktische begeleiding en ondersteuning wordt verstaan: het (langdurig) aansturen en/of inslijten van gedrag, sociale vaardigheden en algemene dagelijks levensverrichtingen.

Tweede lid, onderdeel a, categorie II

Onder formele hulp als het gaat om ambulante hulpverlening door inzet van specialistische begeleiding wordt verstaan: specialistische begeleiding gericht op jeugdige en/of gezin waarbij het zwaartepunt ligt op het aanleren van vaardigheden en/of gedrag.

Tweede lid, onderdeel a, categorie III

Onder formele hulp als het gaat om ambulante hulpverlening door inzet van specialistische behandeling wordt verstaan: kortdurende GGZ-behandeling waarbij de bron/oorzaak aangepakt wordt om problemen op te lossen of hanteerbaar te maken. Hiervoor is betrokkenheid van een behandelverantwoordelijke (gedragsdeskundige en/of medisch specialist) noodzakelijk.

Tweede lid, onderdeel b, categorie I

Onder formele hulp als het gaat om dagbehandeling of –begeleiding in groepsverband door inzet van praktische begeleiding en ondersteuning wordt verstaan: het in groepsverband (langdurig) aansturen en/of inslijten van gedrag, sociale vaardigheden en algemene dagelijks levensverrichtingen.

Tweede lid, onderdeel b, categorie II

Onder formele hulp als het gaat om dagbehandeling of –begeleiding in groepsverband door inzet van specialistische behandeling wordt verstaan: specialistische begeleiding in groepsverband gericht op jeugdige en/of gezin waarbij het zwaartepunt ligt op het aanleren van vaardigheden en/of gedrag en/of waarbij de bron/oorzaak aangepakt wordt om problemen op te lossen of hanteerbaar te maken. Hiervoor is betrokkenheid van een behandelverantwoordelijke (gedragsdeskundige en/of medisch specialist) noodzakelijk.

Tweede lid, onderdeel c, categorie I

Onder formele hulp als het gaat om verblijf binnen een jeugdhulpinstelling met lichte begeleiding wordt verstaan: 24-uurs verblijf gericht op ontlasting van het gezin en op aansturen en/of inslijten van gedrag, sociale vaardigheden en algemene dagelijks levensverrichtingen. Inclusief begeleiding en/of persoonlijke verzorging.

Tweede lid, onderdeel c, categorie II

Onder formele hulp als het gaat om verblijf binnen een jeugdhulpinstelling met specialistische begeleiding wordt verstaan: 24-uurs verblijf gericht op jeugdige en/of gezin waarbij het zwaartepunt ligt op het aanleren van vaardigheden en/of gedrag, in groepsverband aangevuld met individuele begeleiding.

Tweede lid, onderdeel c, categorie III

Onder formele hulp als het gaat om verblijf binnen een jeugdhulpinstelling door inzet van verblijf met specialistische behandeling wordt verstaan: 24-uurs verblijf voor jeugdigen met (ernstige) (lichamelijke) beperkingen waarbij specialistische kennis nodig is en/of medische handelingen uitgevoerd moeten worden waarbij de bron/oorzaak aangepakt wordt om problemen op te lossen of hanteerbaar te maken. Hiervoor is betrokkenheid van een behandelverantwoordelijke (gedragsdeskundige en/of medisch specialist) noodzakelijk.

Tweede lid, onderdeel d

Onder formele hulp als het gaat om vervoer van de jeugdige wordt verstaan: het vervoer van een jeugdige van en naar de locatie waar de jeugdhulp wordt geboden, voor zover naar het oordeel van de lokale toegang noodzakelijk in verband met een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid (Jeugdwet artikel 2.3, tweede lid).

Derde lid

De opgenomen bedragen in het vorige lid worden jaarlijks geïndexeerd. Omdat de consumentenprijsindex (cpi) pas lopende het jaar bekend is, wordt gekeken naar de cpi van het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het desbetreffende kalenderjaar. Voor de indexatie van het jaar 2021 geldt dus de consumentenprijsindex van 2019.

Vierde lid

Het college draagt zorg voor de bekendmaking van de geïndexeerde bedragen.

Vijfde lid

Onder informele hulp en verblijf/logeervoorziening wordt verstaan: hulp en ondersteuning die geboden wordt door een familielid, iemand uit het sociale netwerk of een persoon die niet SKJ of BIG-geregistreerd is maar wel lichte vormen van zorg zoals praktische ondersteuning kan leveren (zie hiervoor artikel 3.12). Voor logeeropvang binnen het sociale netwerk gericht op ontlasting van het gezin wordt uitgegaan van een feitelijke tijdsbesteding van drie uur gedurende een etmaal. Het tarief van € 60,- is hierop gebaseerd.

Artikel 3.14 Verstrekken persoonsgebonden budget formele hulp en informele hulp

Eerste lid, onderdeel a:

De formele zorgverlener dient te voldoen aan de kwaliteitseisen zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van de Jeugdwet. Deze kwaliteitseisen gelden ook voor de formele zorgverleners die door middel van een pgb worden ingezet. Wanneer de Pgb-houder de hulp inkoopt van een professional, dan dient deze professional minimaal BIG en/of SKJ geregistreerd te zijn of onder supervisie van een SKJ-geregistreerde professional en/of BIG zorg te verlenen.

Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ)

De SKJ is het beroepenregister voor professionals in de jeugdsector. SKJ ziet toe op kwaliteit, toetsing en scholing. Wanneer de professional zich (nog) niet kan registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd, wordt beoordeeld of de zorg van goed niveau is. Beoordeeld wordt of de hulpverlener beschikt over de juiste kwalificaties die relevant zijn voor het verlenen van de betreffende ondersteuning. Onder juiste kwalificaties kan worden verstaan: in het bezit van relevante diploma's, aantoonbaar relevante werkervaring en aangesloten zijn bij een beroepsvereniging.

Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG)

Het BIG-register is een Nederlandse databank waarin een aantal officieel erkende gezondheidswerkers is geregistreerd.

Eerste lid, onderdeel b

Het hulpverleningsplan is in overleg met de jeugdige en ouders opgesteld. Het geeft planmatig aan welke activiteiten worden ingezet om de in het integraal plan geformuleerde doelen (beoogde resultaten) te realiseren. Het moet aannemelijk zijn dat deze activiteiten uitgevoerd zullen worden zoals in het hulpverleningsplan voorgenomen en dat deze activiteiten adequaat zijn om de beoogde resultaten te realiseren.

Eerste lid, onderdeel c

De formele zorgverlener moet over een aantoonbaar werkzaam kwaliteitssysteem beschikken. Dit kan blijken uit een certificaat van de volgende keurmerken: ISO 9001, EN 15224, HKZ, Prezo of Kiwa (ZZP en kleine ondernemers). Een zorgverlener die niet over een certificaat beschikt moet op een andere manier aantonen een werkend systeem te hebben voor het beheersen, bewaken, borgen en verbeteren van de kwaliteit van de hulpverlening.

Eerste lid, onderdeel d

Dit onderdeel spreekt voor zich.

Eerste lid, onderdeel e:

In dit lid is opgenomen dat de formele hulpverlener het mogelijk maakt dat een vertrouwenspersoon zijn taak uit kan voeren. Vertrouwenspersonen kunnen onafhankelijk informatie en advies geven aan jeugdigen en ouders die vragen hebben over de jeugdhulp. De

vertrouwenspersoon kan jeugdigen en ouders ondersteunen bij het bespreekbaar maken van vragen, problemen of klachten en daarover helderheid te krijgen.

Tweede lid

In het jeugddomein komt het veelvuldig voor dat een pgb gebruikt wordt om informele zorg, bijvoorbeeld geleverd door de ouder zelf, te bekostigen. Gemeenten mogen op grond van de Jeugdwet (artikel 8.1.1, derde lid) hieraan beperkingen stellen. Deze criteria zijn in dit tweede lid opgenomen.

De informele zorgverlener dient aan een aantal minimale kwaliteitscriteria te voldoen die horen bij de aard van de geboden ondersteuning. Dit betekent dat niet alle kwaliteitseisen die in de Jeugdwet gesteld worden aan jeugdhulpaanbieders onverkort voor de informele zorgverlener gelden, maar er wel basisvereisten zijn. Zo wordt geen registratie in een beroepsregister (SKJ of BIG) verwacht, maar kan de informele zorgverlener wel gevraagd worden aan te tonen over de juiste kennis en expertise te beschikken en/of ondersteuning door een professionele zorgverlener richting de informele zorgverlener goed geregeld te hebben.

Tweede lid, onderdeel a

Met dit artikel wordt de verstrekking van een persoonsgebonden budget voor informele zorg beperkt tot specialistische jeugdhulp en wordt hoogspecialistische jeugdhulp daarvan dus uitgesloten. De sociale nabijheid van de informele hulpverlener staat – daar waar het om behandeling gaat – kwalitatieve zorg in de weg nu de vereiste professionele afstand dan niet geboden kan worden.

Tweede lid, onderdeel b

Deze bepaling is een uitwerking van artikel 8.1.1 derde lid van de Jeugdwet dat de gemeenteraad de bevoegdheid geeft te bepalen onder welke voorwaarden de Pgb-houder de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.

Tweede lid, onderdeel c, categorie I

Spreekt voor zich.

Tweede lid, onderdeel c, categorie II

In dit lid is opgenomen dat de informele hulpverlener beschikt over een geldige verklaring omtrent het gedrag (VOG). Uitzondering hierop is als de informele hulpverlener een ouder is, zoals bedoeld in de Jeugdwet. De verlener van informele hulp is verplicht de VOG, op verzoek, te overhandigen aan de lokale toegang. De VOG mag niet ouder zijn dan drie maanden.

Tweede lid, onderdeel c, categorie III

Spreekt voor zich.

Tweede lid, onderdeel c, categorie IV

In dit lid is opgenomen dat de informele hulpverlener calamiteiten direct meldt aan de lokale toegang. Meer informatie hierover is te vinden in de meldplicht calamiteiten, de richtlijn van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd.

Tweede lid, onderdeel d

Deze bepaling is opgenomen ter voorkoming van overbelasting van de informele hulpverlener. De overbelasting wordt getoetst aan de arbeidstijdenwet. Verricht een informele hulpverlener ook betaalde arbeid dan mag hij in totaal gemiddeld 48 uur per week werken, conform de Arbeidstijdenwet. Het pgb kan in deze gevallen (deels) geweigerd worden om zo overbelasting te voorkomen.

Derde lid:

Als uit de toepassing van het afwegingskader voor een verantwoorde werktoedeling blijkt dat hulp geboden moet worden door een geregistreerde professional, dan is de inzet van iemand uit het sociaal netwerk niet mogelijk.

Vierde lid:

Er is geen mogelijkheid tot het opnemen van een verantwoordingsvrij bedrag.

Vijfde lid:

Artikel 8.1.1 tweede lid aanhef en onder a van de wet stelt – voor zover van belang – als voorwaarde voor het verstrekken van een pgb dat de cliënt naar het oordeel van het college met hulp van zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, in staat is te achten de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren. Het betreft onder andere taken als het aangaan van een overeenkomst, het aansturen van de hulpverleners en het bijhouden van een administratie. Als een hulpverlener het pgb beheert waaruit hij tevens bekostigd wordt, kan dit leiden tot belangenverstrengeling. Dit is ongewenst, omdat het belang van de hulpverlener niet boven dat van de cliënt mag gaan. Opgemerkt wordt dat het in gevallen denkbaar is dat de dubbelrol onvermijdelijk is. Het gaat dan om uitzonderlijke gevallen van bijvoorbeeld een eenoudergezin waarin er niemand anders is die het Pgb kan beheren. In deze uitzonderlijke gevallen kan het college (de jeugdhulpverlener) toestemming hiervoor geven.

Artikel 3.15 Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Dit artikel stelt regels voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan.

Eerste lid

Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden zijn, - of daarin opgetreden wijzigingen -, die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan gekoppelde persoonsgebonden budget, dienen zij dit onmiddellijk aan het college te melden.

Tweede lid

Verstrekken zij niet onmiddellijk uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan kan dat gevolgen hebben voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde persoonsgebonden budget. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.

Derde en vierde lid

Spreken voor zich.

Artikel 3.16 Bestrijding oneigenlijk gebruik en misbruik

Eerste lid

Het is van belang dat jeugdigen en ouders zich bewust zijn van de rechten, maar ook de plichten die verbonden zijn aan een jeugdhulpvoorziening. Denk bijvoorbeeld aan de plicht om het college op de hoogte te houden van alle relevante feiten en omstandigheden (zie artikel 3.15 lid 1). Of de regels rondom verantwoording van een pgb. Het college moet de jeugdige en ouders hierover informeren en ook uitleggen welke mogelijke consequenties het kan hebben als men zich niet houdt aan deze verplichtingen.

Tweede lid

In deze bepaling is de grondslag gegeven om een toezichthouder aan te wijzen die zich bezig houdt met het toezicht op een rechtmatige uitvoering van de Jeugdwet, zie artikel 5:11 Algemene wet bestuursrecht (Awb). Anders dan in de Wmo 2015, is in de Jeugdwet niet bepaald dat het college een toezichthouder moet aanwijzen. Desalniettemin kan uit de wetsgeschiedenis worden afgeleid dat het mogelijk is een toezichthouder aan te wijzen. Zo wordt in de Memorie van Toelichting bijvoorbeeld de medewerkingsverplichting jegens de toezichthouder benoemd (zie TK 2013-2014, 33684, nr. 11). Het toezicht door de aangewezen toezichthouder ziet niet op de kwaliteit van de geleverde jeugdhulp. Dat toezicht is belegd bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.

Derde lid:

Het college kan nadere regels vaststellen over de (reikwijdte van) taken en bevoegdheden van de gemeentelijke toezichthouder Jeugd (zie ook artikel 5:14 Awb). De toezichthouder is bij de uitoefening van zijn taak gebonden aan de regels zoals vastgelegd in de artikelen 5:11 t/m 5:20 van de Awb.

Vierde lid:

Deze bepaling heeft geen nadere toelichting.

Artikel 3.17 Opschorting betaling uit het pgb

Eerste lid

In bepaalde situaties is (tijdelijke) opschorting van een betaling uit het pgb naar aanleiding van een declaratie een beter instrument dan beëindiging of herziening van het verleningsbesluit. Met opschorting kan ruimte geboden worden voor herstelmaatregelen of nader onderzoek. Bijvoorbeeld als het gaat om de overeenkomsten die de budgethouder is aangegaan of bij herziening van de toekenningbeschikking. Daarom is de mogelijkheid voor het college toegevoegd om de Sociale Verzekeringsbank (SVB) te verzoeken over te gaan tot opschorting. Het college kan een verzoek enkel doen als een ernstig vermoeden is gerezen dat:

- de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid (artikel 8.1.4, eerste lid, onder a van de wet),
- de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de aan het persoonsgebonden budget verbonden voorwaarden (artikel 8.1.4, eerste lid, onder d van de wet), of
- de jeugdige of zijn ouders het persoonsgebonden budget niet of voor een ander doel gebruiken (artikel 8.1.4, eerste lid, onder e van de wet).

Van de tweede genoemde omstandigheid (artikel 8.1.4, eerste lid, onder d van de wet) is ook sprake als de jeugdige niet langer (voldoende) in staat is op eigen kracht, dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van zijn vertegenwoordiger, de aan een pgb verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren, en als niet langer is gewaarborgd dat de individuele voorziening veilig, doeltreffend en cliëntgericht wordt ingezet.

Uiteraard moet het college het verzoek motiveren en – met inachtneming van de daarvoor geldende regels – de SVB van voldoende informatie voorzien op grond waarvan de SVB over kan gaan tot deugdelijke besluitvorming ten aanzien van het al dan niet nemen van een besluit tot opschorting van de betaling.

Verder kan er voor ten hoogste dertien weken worden opgeschort. Hierbij is aansluiting gezocht bij de termijn zoals deze ook wordt gehanteerd in artikel 4:56 van de Awb en onder de Wlz.

Tweede lid:

Hier wordt specifiek de mogelijkheid geboden om de betalingen uit het pgb gedeeltelijk of geheel op te schorten en de SVB dit gemotiveerd te verzoeken, in het geval er sprake is van een (tijdelijke) opname in het kader van de Wlz.

Derde lid:

De budgethouder wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het verzoek aan de SVB om geheel of gedeeltelijke opschorting van betalingen uit het pgb op basis van het eerste en tweede lid.

Hoofdstuk 4 Afstemming met andere voorzieningen

Op basis van de Jeugdwet (artikel 2.9) zijn gemeenten verplicht in hun verordening op te nemen hoe de afstemming met andere voorzieningen geregeld is. Afstemming met andere voorzieningen is belangrijk in het kader van het perspectiefplan, dat immers over alle domeinen betreft (voor

zover van toepassing voor de adequate hulpverlening). In dit artikel zijn de meest voorkomende andere voorzieningen opgenomen waarmee afstemming plaatsvindt.

Een van de belangrijkste momenten is als de jeugdige de leeftijd van 18 jaar bereikt. Er verandert dan veel als het gaat om vanuit welke wetgeving de zorg wordt verleend. Om deze reden wordt op het moment dat de jeugdige 17 jaar is gekeken of en hoe de zorg plaats zal vinden van de 18e verjaardag.

Artikel 4.1 Afstemming gezondheidszorg

Eerste lid

In dit lid wordt bedoeld op de specialistische jeugdhulp die voorheen viel onder de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen. Deze zorg valt vanaf de achttiende verjaardag van de jeugdige onder de Zvw. Zorgverzekeraars stellen aan zorgaanbieders eisen met betrekking tot de toegang. Zo moet er een rechtmatige verwijzer zijn in de vorm van een huisarts, jeugdarts of medisch specialist.

Tweede lid

Vanaf hun achttiende verjaardag zijn jeugdigen niet meer automatisch meeverzekerd met hun ouders. Zij dienen zelf een zorgverzekering af te sluiten. Bovendien geldt voor hen vanaf die leeftijd ook een eigen risico. Beide kunnen een belemmering vormen voor de jeugdige om de behandeling voort te zetten. De lokale toegang is hier alert op en kan de jeugdige zo nodig bij deze veranderingen en nieuwe verantwoordelijkheden ondersteunen.

Artikel 4.2 Afstemming langdurige zorg

Eerste lid

Wanneer jeugdigen levenslang en levensbreed zorg nodig hebben vallen zij onder de Wlz. Bij kinderen is dit echter nog niet altijd makkelijk vast te stellen, omdat zij nog volop in ontwikkeling zijn. De lokale toegang ondersteunt de jeugdige en zijn ouders, zo nodig, bij de aanvraag bij het Centraal indicatieorgaan zorg (CIZ), die over toegang tot de langdurige zorg gaat.

Tweede lid

Als het college gegronde redenen heeft om aan te nemen dat de jeugdige in aanmerking kan komen voor zorg op grond van de Wlz en de jeugdige of zijn wettelijk vertegenwoordiger weigert mee te werken, dan hoeft het college geen voorziening toe te kennen (artikel 1.2, eerste lid onder c van de wet). Hierbij staat natuurlijk altijd het belang van het kind voorop. De jeugdige mag nooit het slachtoffer mogen worden van onwillige ouders.

Artikel 4.3 Afstemming voorschoolse voorzieningen, onderwijs en leerplicht

Eerste lid

In artikel 2.7 eerste lid van de Jeugdwet staat: "Het college treedt bij het treffen van een individuele voorziening zo nodig in overleg met het bevoegd gezag van een school als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, artikel 1 van de Wet op de expertisecentra of van een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, waar de jeugdige schoolgaand is."

Tweede lid

De leerplichtambtenaren van gemeente zijn verantwoordelijk voor de handhaving van de Leerplichtwet. Problemen van jeugdigen uiteten zich niet zelden in de vorm van (langdurig of frequent) schoolverzuim of voortijdig schoolverlaten. Afstemming tussen leerplichtambtenaar, school én professional van de lokale toegang is in dergelijke gevallen van groot belang en worden vastgelegd in het perspectiefplan.

Artikel 4.4 Afstemming maatschappelijke ondersteuning

Eerste en tweede lid

Het hier gestelde betekent dat de lokale toegang, indien de situatie zich voordoet, afstemming zoekt met een passende Wmo-aanbieder. Deze afstemming start uiterlijk een half jaar voor de 18e

verjaardag. De jeugdige wordt begeleid en voorbereid op de veranderingen na het 18e jaar, met als beoogd resultaat continuïteit van zorg.

Artikel 4.5 Afstemming werk en inkomen

Het hebben van schulden en/of het leven in armoede kan gezinnen veel stress opleveren. Deze stress maakt dat mensen op een andere manier beslissingen nemen. Armoede- en schuldenproblematiek kunnen zo op de voorgrond treden dat ouders hun rol als opvoeder niet meer goed kunnen invullen, maar ook dat jeugdhulp minder of niet effectief is. Het is daarom belangrijk om armoede en financiële problemen tijdig te signaleren en ouders zo nodig snel naar de juiste financiële hulp en armoedevoorzieningen toe te leiden.

Artikel 5.1 Verhouding prijs en kwaliteit jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

Op grond van artikel 2.12 van de wet dient de gemeente bij verordening regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Dit is gevat in dit artikel. Hierbij is gebruik gemaakt van de tekst uit de modelverordening van de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG).

Artikel 6.1. Klachtregeling

De gemeente is op grond van de Awb verplicht tot een behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Met een klachtenregeling wordt voorzien in de afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders over geleverde diensten van de gemeente of de instelling waar zij hulp ontvangen voor zover deze diensten en hulp betrekking hebben op de Jeugdwet.

In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de wet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtregeling in zicht.

Artikel 6.2 Vertrouwenspersoon

In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op de functie vertrouwenspersoon. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie. De vertrouwenspersoon is ondergebracht bij een onafhankelijke organisatie.

Artikel 7.1 Inspraak en medezeggenschap

In dit artikel wordt inspraak en medezeggenschap op het jeugdhulpbeleid geregeld. Voor de mogelijkheid tot inspraak en medezeggenschap wordt verwezen naar de Verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Aalsmeer 2016. Op deze manier wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid als op andere terreinen.

Artikel 7.2 Right to challenge

In dit artikel is opgenomen hoe het college invulling geeft aan het right to challenge binnen de Jeugdwet.

Artikel 8.1 Inwerkingtreding

Dit artikel vermeldt de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

Artikel 8.2 Overgangsbepaling

Dit artikel regelt de overgang van lopende jeugdhulptrajecten.

Artikel 8.3 Hardheidsclausule

Dit artikel geeft ruimte om af te wijken van de regels van de verordening, wanneer, naar het oordeel van het college, strikte hantering van de regels leidt tot een schrijnende situatie.

Artikel 8.4 Citeertitel

Dit artikel vermeldt de naam van deze verordening.